

ETIUDA

Etiuda to forma muzyczna przeznaczona zwykle na instrument solowy. Początkowo była formą wyłącznie dydaktyczną, czyli przeznaczoną dla uczniów w celu ćwiczeń technicznych. Z czasem stała się samodzielną formą, wymagającą od instrumentalisty brawury oraz wirtuozerskich umiejętności. Wirtuozowskie utwory mające charakter etiud powstawały także na inne instrumenty. Słynne skrzypcowe Kaprysy Nicolo Paganiniego są takim właśnie przykładem.

Wielkimi twórcami etiud byli Fryderyk Chopin, Robert Schumann, Niccolo Paganini, Henryk Wieniawski.

Posłuchaj:

🎧 Fryderyk Chopin, Etiuda op. 10 nr 12 zwana *Rewolucyjną*

<https://www.youtube.com/watch?v=zmCFtRn9pHo>

SCHERZO (czyt. skerco)

To gatunek muzyczny występujący samodzielnie lub jako część utworu cyklicznego, np. sonaty, symfonii. Scherzo posiada zazwyczaj metrum $\frac{3}{4}$, żywe tempo, a w cyklu sonatowym zastępuje menueta. Scherzo często ma charakter żartobliwy (zgodnie z nazwą oznaczającą żart) i skoczną rytmikę, ma przeważnie budowę trzyczęściową ABA.

Od słowa *scherzo* pochodzi także przymiotnik *scherzando*, czyli *żartobliwie*, które pojawia się czasem jako uwaga wykonawcza, niekoniecznie w scherzach.

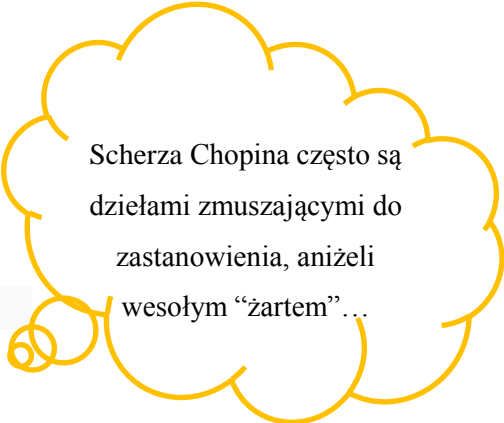
Posłuchaj fragmentów:

🎧 Ludwig van Beethoven, Symfonia nr 9, *Scherzo*

<https://www.youtube.com/watch?v=Tn4Ik8fRskA>

🎧 Fryderyk Chopin, *Scherzo h-moll* op. 31

<https://www.youtube.com/watch?v=iliNPUB9GSA>

Scherza Chopina często są dziełami zmuszającymi do zastanowienia, aniżeli wesołym „żartem”...

CHWILA ZABAWY ☺

Na podstawie powyższej notatki wykonaj ćwiczenie (zabawa „Wisielec”). Odpowiedz na pytania klikając w kolejne litery. W przypadku złego wyboru będą opadać płatki kwiatka ☺

<https://learningapps.org/watch?v=p4tmm3ci320>